

I. *Erau odata un moșneag și-o baba; și moșneagul avea o fata, și baba iar o fata.* Fata Moșneagului, în vârstă de 18 ani, s-a prezentat într-o zi la sediul dumneavoastră profesional de avocat și vă solicită consultanță întrucât a fost gonită de tatăl ei de la domiciliu, lăsând-o fără niciun mijloc de întreținere. Fata Moșneagului vă mai spune că Baba, soția Moșneagului, și Fata Babei (fată a Babei dintr-o altă căsătorie) l-au determinat pe Moșneag să nu-i mai asigure traiul.

Sarcină: Redactați o scurtă opinie juridică în care să prezentați drepturile pe care le are Fata Moșneagului și mijloacele prin care le poate exercita.

II. *Și mergând mai departe,* după doi ani, Fata Moșneagului se prezintă iarăși la sediul dumneavoastră profesional și vă povestește că, în urma neexecutării obligației de întreținere de către Moșneag, a fost nevoită să-și asigure singură mijloacele de trai. În acest sens, vă relatează că a plecat în lume să muncească. Cu această ocazie, știind de un om, pe nume Fantana, ce exploatează o fântână și vinde apă la găleată, Fata Moșneagului vă spune că a mers să se angajeze la el.

Când a ajuns, se formase o coadă lungă de oameni care așteptau să ia apă, iar acestea erau pentru că cel care scotea în mod obișnuit apa din fântână plecase din localitate. Vă mai spune că, știind bine cum funcționează sistemul de scoatere a apei, a început să manevreze, voluntar și oportunitar, scripetele fântânii și să vândă apă, umplând gălețile oamenilor. Insistă să vă povestească și că a folosit bucați proprii de sfoară să întărească scripetele.

Continuă povestea și vă spune că la finalul zilei s-a întors Fantana la fântână și a fost foarte mulțumit că Fata Moșneagului ajutase oamenii și încasase în cutia lui galbenii și arginții, dar că nu vrea să-i plătească efortul. Vă relatează că Fantana ar fi spus că ar fi plătit-o dacă știa de la începutul zilei, dar, fiind nevoit să plece urgent din localitate, nu este de acord să achite nimic. Pe urmă vă spune Fata Moșneagului că a plecat să mai caute alt loc unde să muncească.

Întrebări: Care credeți că sunt mijloacele juridice pe care le are la dispoziție Fata Moșneagului pentru a-i fi remunerată activitatea? Ce o sfătuiți să facă pe viitor?

III. *Nu merse ea tocmai mult* și Fata Moșneagului vă solicită din nou să o ajutați, după alți doi ani, cu o altă problemă. Vă povestește că, mergând pe drumuri, a văzut în fața unei porți o grămadă de cărămizi. Vă spune că s-a hotărât să-și facă din acele cărămizi un cuptor în care să coacă pâini și plăcinte pe care să le vândă la drum.

Aflați că Fata Moșneagului a clădit cuptorul folosind cărămizile din fața porții și lut dintr-o grădină vecină. În momentul în care a aprins primul foc în cuptor pentru a-l usca și a-l pregăti, a ieșit pe poartă doamna Ptor. Aceasta a acuzat-o pe Fata Moșneagului că i-a luat cărămizile ce îi fuseseră aduse și lăsate în fața porții ei de un vecin ca să-și construiască o magazie. Fata Moșneagului vă solicită asistență astfel încât să se bucure și ea de rodul muncii sale.

Sarcină: După identificarea textelor relevante în materie, expuneți ce instrumente aveți la îndemână pentru a-i crea Fetei Moșneagului o situație patrimonială cât mai bună și indicați de ce ați ales o anume cale.

IV. Nu merse ea tocmai mult, iar Fata Moșneagului întâlnește pe drum o căruță plină de pere, mânată de un bătrân pomicultor. După ce purtaseră o serie de discuții, în urma cărora pomicultorul realizează că Fata Moșneagului are cunoștințe de îngrijire a arborilor fructiferi, iar aceasta observă că pomicultorul este o persoană înstărită (ce ar fi putut să o angajeze și, astfel, să obțină un venit), cei doi încheie o promisiune bilaterală de a contracta. Contractul urma să fie încheiat în momentul în care cei doi ar fi ajuns la locul în care se afla livada pomicultorului.

Promisiune bilaterală de a contracta stabilea obligația celor doi contractanți de a încheia un contract al cărui obiect consta în prestarea de servicii de îngrijire a cinci peri, în schimbul a jumătate din producția acestora. În cuprinsul acesteia se menționa că, prin contractul ce urma să fie încheiat la destinație, Fata Moșneagului se va obliga la toaletarea perilor și vopsirea cu var a bazei tulpinii acestora, iar pomicultorul se va obliga la plata Fetei Moșneagului cu jumătate din producția fiecărui păr.

După încheierea promisiunii bilaterale de a contracta, pomicultorul pleacă degrabă către livadă, lăsând-o pe Fata Moșneagului să vină pe jos până la această livadă. Când fata ajunge la destinație, pomicultorul refuză să mai încheie contractul, fără a invoca vreun motiv. Ba chiar se preface că nu o cunoaște pe Fata Moșneagului.

Întrebare: Fata Moșneagului apelează la dumneavoastră, în calitate de avocat, și vă întreabă dacă există vreo modalitate pentru a obține perele pe care aceasta plănuiește deja să le vândă și să obțină un venit. Ce sfat îi oferiți?

V. Și mergând ea acum și zi și noapte, se prezintă, după patru ani, Fata Moșneagului încă odată la sediul dumneavoastră profesional și vă solicită sprijinul în calitate de avocat. Vă povestește că a rătăcit prin lume mult, până ce a ajuns la o bătrână, pe nume Sfânta Duminică.

Fata Moșneagului vă spune că a rugat-o pe Sfânta Duminică să îi ofere un loc de muncă, iar Sfânta Duminică a venit cu o propunere. Propunerea, vă povestește Fata Moșneagului, a sunat, la acel moment, excelent și a mers cu Sfânta Duminică la un notar să semneze contractul. Vă prezintă Fata Moșneagului contractul încheiat în formă autentică intitulat „Contract de întreținere”.

Fata Moșneagului că s-a obligat față de Sfânta Duminică să aibă grijă de copiii Sfintei Duminici, să îi spele și să le facă de mâncare. Contractul a fost încheiat doar pentru o perioadă de trei zile, adică pentru ziua de vineri, de sâmbătă și de duminică. Prestrațiunile, deși oneroase și grele, Fata Moșneagului le-a îndeplinit, dar vă spune că nu știe cum să obțină ceea ce i-a promis Sfânta Duminică.

Observați din contractul autentic că întreținerea s-a constituit în schimbul unui capital compus dintr-o creanță a Sfintei Duminici împotriva unui moșier bogat, creanță garantată printr-o ipotecă mobilă asupra unor efective de animale. Aceste efective de animale sunt compuse din herghelii de cai, cirezi de vite și turme de oi. Fata Moșneagului vă roagă să obțineți pentru ea cât mai mult, căci nu mai rezistă să nu fie plătită pentru munca ce o depune. Vă mai spune că i-ar plăcea să meargă la Moșneag cu multe animale, ca să-i arate că a fost harnică.

Întrebări:

1. Este valabil încheiat contractul de întreținere?

2. Ce mijloace aveți la îndemână pentru a-i crea Fetei Moșneagului o situație patrimonială cât mai bună?

VI. În cele din urmă, mamei vitrege a Fetei Moșneagului (Baba) și surorii vitrege a Fetei Moșneagului (Fata Babei) *nu le-a ticnit bogăția*, deoarece acestea au decedat în împrejurări suspecte, în aceeași zi și la aceeași oră. Cu toate că masa succesorală a Fetei Babei era destul de modestă, cea a Babei era impresionantă, cuprinzând un număr însemnat de terenuri agricole și animale de tracțiune.

Cu toate acestea, mama vitregă dorea cu tot dinadinsul să uzucapeze un teren arabil vecin celui aferent locuinței sale. Terenul era părăsit de peste 30 de ani, iar de 15 ani, de când s-a căsătorit cu Moșneagul și s-a mutat cu el în casa în care a locuit pentru restul vieții, Baba se ocupase de îngrijirea terenului și de plantarea pe suprafața lui a diverse culturi de cereale.

Din acest motiv, ea formulat, cu doi ani înainte de a muri, o cerere de uzucapiune a terenului, mergând lunar la termenele de judecată, Moșneagul știind că „Baba trebuie să meargă la oraș, la înfățișare”.

Moștenirea Babei, respectiv a Fetei Babei au fost acceptate fiecare de către Moșneag și Fata Moșneagului.

Întrebări:

1. Menționați dacă vreunul dintre protagoniștii speței prezentate are vocație la succesiunea Babei, conform dispozițiilor legale ce reglementează moștenirea legală? Care este temeiul vocației succesoriale?

2. Menționați cine beneficiază de moștenirea legală a Fetei Babei, având în vedere faptul că singura ei rudă era Baba?

3. Care va fi soarta procesului de uzucapiune deschis de către Babă? Poate fi transmisă calitatea procesuală a acesteia către vreunul dintre protagoniștii speței?